

Um fá ár er ongin føroysk mjólk eftir

FØROYSK MJÓLK Spurningurin er um vit skulu doyggja í dag, ella um vit skulu doyggja spakiliga, heldur nevndarformaðurin í Mjólkarvirki Búnaðarmanna

Áki Bertholdsen

- Við hesari gongdini, verður ongin føroysk mjólk at fáa um nøkur heilt fá ár.

Tað staðfestir Poul Klementsén, nevndarformaðurin í Meginfelag Búnaðarmanna, MBM.

Hinvegin staðfestir hann eisini, at hann er kortini so mikið bjartskygdur, at hann ivast ikki í, at landsins myndugleikar fara at vakna og at teir taka tey neyðugu stigini so, at føroysk framleiðsla av mjólk ikki dettur niðurfyri.

Men hann ásannar, at tað sær ikki gott út.

Og hevur tað heldur ikki gjørt í nógv ár, skoytir hann upp í.

- Støðan stendur við og versnar og nú er støðan hjá bøndrunum tann, at teir fáa tað ikki at bera til.

- Avleiðingin er, at teir hava ikki ráð at halda fjósini og enn minni ráð til at byggja nýtt.

- Fjósini eru rættiliga illa farin, men tað er ikki hugsingur um hjá bøndrunum at endurreisa tey aftur. Og tað gongur sjálvandi ikki í longdini, tí so heldur alt upp at av sær sjálvum.

Hvør sín veg

Poul Klementsén staðfestir, at seinastu nógvu árinu hevur gongdin verið tann, at studningurin til mjólkarbøndurnar er alsamt minkaður.

- Í dag er studningurin einar 14-15 milliónir lægri enn hann var fyri einum 15 árum síðani.

Men samstundis eru útreiðslurnar alsamt hækkaðar.

- Sostatt ganga studningur og prísir hvør sín veg, so tað sær ikki gott út.

- Sum støðan er nú, er mjólkarpriðurin afturúrsgldur, tá ið hugsað verður um prísinn á matvørum annars, men serliga tá ið hugsað verður um prísinn á

olju, streymi, fóðuri og øðrum vørum og tænastrum, sum krevjast fyri at hava mjólkarvirki, mjólkneyt og fjós.

- Vit hava gjørt okkara ítarsta fyri at halda prísinum niðri, tó at prísurin er hækkaður eitt sindur, tá ið oljan og fóður eru dýrkað.

- Hinvegin slepst ikkiuttan um, at upp á seg fær bóndin nógv minni mjólkina í dag, enn hann fekk fyri nøkrum fáum árum síðani.

Poul Klementsén sigur, at skuldi ein bóndi fingið tað sama fyri mjólkina í dag, sum hann fekk fyri nøkrum fáum árum síðani, skuldi prísurin verið einar tvær krónur hægri fyri liturin.

- Fyri nøkrum árum síðani hoyrdu vit nógv um, at mjólkinn í Føroyum var so dýr, at foreldur keyptu heldur bønnumum sodavatn, tí tað var so nógv bíligari.

- Tað hoyra vit onki um longur, nú sodavatnið er tvær ferðir so dýrt, sum mjólkinn, heldur hann fyri.

Hann staðfestir eisini, at næstan hvørja einastu ferð, samgongan leggur figgjarlóg fyri Løgtingið, hevur ætlanin verið at lækka studningin til føroyska mjólk.

- Tað er rættiliga ørkymlandi, at vit hvørt ár noyðast at brúka so nógv orku upp á at greiða frá, hví studningurin ikki má lækka. Heldur áttu vit at brúktu orkuna upp á at greitt frá, hví studningurin eigur at hækka so at vit fáa tryggja okkara børnum og fólkinum annars, bíligari mjólk.

Tora ikki

Nevndarformaðurin í Meginfelag Búnaðarmanna staðfestir, at hetta afturvendandi

» Ongin torir nakað sum helst

kjakið um at lækka studningin forðar eisini bøndrum í at gera iløgur.

- Ongin torir nakað sum helst, tí bøndurnir hætta sær ikki at gera iløgur í at endurreisa fjós, tí vandin lúrir alla tíðina fyri, at studningurin fer at lækka, ella enntá verður avtíkin, nær tað skal vera.

- Høvdu vit istaðin fingið eina politiska avtalu um, at lagt studningin í eina fasta legu hesi næstu 10 árinu, vistu bøndurnir tað og tað kundi kanska eggja teimum, sum annars hava ráð til tað, at gjørt onkrar iløgur at endurreisa fjósini.

- Hetta hoyrir ongastaðni heima, sigur Poul Klementsén.

Og sum støðan er nú, hongur ikki saman hjá bøndrunum, sigur hann.

- Vit kunnu avtaka studningin í dag og so verða øll mjólkneytini dripin í morgin. Men vit kunnu varðveita studningin, sum hann er nú og so fáanar mjólkarframleiðslan burtur spakiliga, so hvørt sum bóndi eftir bónda geva skarvin yvir.

Skuldi ein bóndi fingið tað sama fyri mjólkina í dag, sum hann fekk fyri nøkrum fáum árum síðani, skuldi prísurin á mjólk verið einar tvær krónur hægri fyri liturin og nú fáa bøndurnir ikki longur roknistykkið at ganga upp

Savnsmynd

7.782 litrar

Sum sæst í hinari talvuni, eru 28 garðar í Føroyum við tilsamans 950 mjólkneytum.

Sostatt eru í miðal sløk 34 mjólkneyt í hvørjum fjósi og tær mjólkaðu tilsamans 7.393.296 litrar av mjólk.

Hvør kúgv mjólkar sostatt 7.782 litrar um árið og í miðal gevur tað 264.046 litrar av mjólk av hvørjum garði.

Hvør kúgva mjólkar nú munandi meiri enn fyrr. Fyrr mjólkaði ein kúgv

kanska 2000-3000 litrar um árið, so í dag mjólkar hon kanska trýggjar ferðir so nógv.

Gongdin hevur heilt leingi verið tann, at garðarnir verða færri, men størri, og at alsamt meiri mjólk fæst undan hvørjari kúgv.

Fyri 40 árum síðani vóru bara 3,3 kúr í miðal á hvørjum garði og tá vóru eisini 152 garðar í landinum við mjólkneytum.

» Í dag er studningurin einar 14-15 milliónir lægri enn hann var fyri einum 15 árum síðani